

■ Normaal echografisch onderzoek = normale baby?

Een echografie is slechts één manier om een zwangerschap op te volgen. Een normale echografie is geen garantie dat alles vlekkeloos zal verlopen. De ligging van de foetus tijdens het onderzoek, de hoeveelheid vruchtwater rond de foetus en de lichaamsbouw van de moeder zijn allemaal factoren die het onderzoek kunnen bemoeilijken. En uiteraard kan een gynaecoloog met een echografisch onderzoek niet alle afwijkingen opsporen. Sommige aandoeningen zijn niet zichtbaar met een echografie of zijn te onopvallend, of ze manifesteren zich pas na de geboorte.

■ 3D echografie

Er bestaan ook echografieën waarbij je een drie- of vierdimensionaal beeld krijgt van je foetus. Bij een vierdimensionale echo zie je een ruimtelijk beeld van de foetus in beweging. Het uitvoeren van een drie- of vierdimensionaal echografisch onderzoek levert echter geen extra informatie op over de ontwikkeling van de foetus, tenzij bij specifieke aandoeningen.

■ Vragen?

Als je na het lezen van deze brochure nog vragen hebt, dan stel je die best aan je gynaecoloog.

Deze patiëntenbrochure beschrijft een niveau van zorg te verlenen door een gynaecoloog in gemiddelde omstandigheden. Een gynaecoloog kan hiervan geargumenteed afwijken wanneer concrete omstandigheden dat noodzakelijk maken. Dat kan onder meer het geval zijn wanneer een gynaecoloog moet tegemoet komen aan de objectieve noden en/of subjectieve behoeften van een individuele patiënte. Beleid op instellingsniveau kan er incidenteel toe leiden dat (volledige) lokale toepassing volgens de beschrijving in deze brochure niet mogelijk is.

Een echografisch nazicht van je foetus is niet verplicht, het is een vrijwillig onderzoek. Je kunt in samenspraak met je gynaecoloog dit onderzoek weigeren.

Vlaamse Werkgroep Verloskunde

Voorzitter: Luc De Catte

Vlaamse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie

Verantwoordelijk uitgever: Geert Debruyne, voorzitter

Secretariaat:

Azalealaan 10, bus 3, B-9100 SINT-NIKLAAS

☎ 03 776 03 64 - ☎ 03 766 07 56

✉ VVOG@online.be - 🌐 www.vvog.be

Mama, wees klaar,
ik kom eraan!

www.merck.be

MERCK

Van kinderwens tot wonderkind

Omnibionta® Pronatal

Het echografisch onderzoek tijdens de zwangerschap

Vlaamse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie
Partner voor vrouw & vrouwenarts

■ Wat is een echografie?

Een 'echografie' of kortweg 'echo' is een onderzoek waarbij ultrageluidsgolven door een sonde worden uitgezonden. Deze

ultrageluidsgolven worden door de lichaamweefsels teruggekaatst en door de sonde weer opgevangen. Een computer zet het ultrageluidssignaal vervolgens om in bewegende beelden op het scherm.

Echografie tijdens de zwangerschap is een medisch onderzoek om informatie te verzamelen over het verloop van de zwangerschap. Met een echo kan de gynaecoloog de ontwikkeling van je baby opvolgen.

■ Is echografie veilig?

Je hoeft je geen zorgen te maken: een echografie is absoluut veilig. Bij een verantwoord medisch gebruik zijn er geen nadelige gevolgen voor de foetus.

■ Hoe?

Een echografisch onderzoek tijdens de zwangerschap kan op twee manieren gebeuren.

In het begin van de zwangerschap zal vooral een vaginale echo uitgevoerd worden. Met een echo via de vagina krijgt de gynaecoloog een beter beeld van de jonge foetus. Voor dit onderzoek lig je in een gynaecologische stoel. De

vaginale sonde heeft een vorm aangepast aan de schede en wordt om hygiënische redenen bedekt met een beschermend hoesje.

Bij een abdominaal echografisch onderzoek zal de gynaecoloog met een bredere sonde over je buik of 'abdomen' bewegen. Eerst smeert de arts een gel op je buik om het contact met de sonde en dus ook de kwaliteit van de beeldvorming te verbeteren.

Een echografisch onderzoek tijdens de zwangerschap is niet pijnlijk. De bewegingen van de sonde kunnen hoogstens voor wat licht ongemak zorgen.

■ Wanneer?

Meestal voert de gynaecoloog een drietal echografische onderzoeken uit tijdens de zwangerschap, één per drie maanden. Het ziekenfonds voorziet een tussenkomst voor deze drie onderzoeken. Elk onderzoek heeft een specifiek doel.

De eerste echo gebeurt best tussen 11 en 14 weken na de laatste maandstonden. Bij deze eerste echo wordt de afstand van de kruin tot de stuit gemeten. Door deze kruin-romplengte van een foetus te meten kan de gynaecoloog de zwangerschapsduur zeer nauwkeurig bepalen. Op basis daarvan wordt de verwachte bevallingsdatum uitgerekend. Met de eerste echo kan de gynaecoloog ook meerlingzwangerschappen of eventuele afwijkingen opsporen. Door een meting ter hoogte van de nek van de foetus, het zogenaamde 'nekoedeem', is het mogelijk om een verhoogd risico op chromosomale afwijkingen zoals het Downsyndroom vast te stellen. Dit risico kan nog verder verfijnd worden door een aanvullend bloedonderzoek.

Tussen 18 en 22 weken zwangerschap kan de gynaecoloog met een echografie de foetus meer gedetailleerd nakijken: elk lichaamsdeel van de foetus wordt nu uitgebreid onderzocht. De arts volgt hierbij vastgelegde richtlijnen voor echografisch onderzoek tijdens de zwangerschap. Dit onderzoek vraagt daarom meer tijd. Op dit ogenblik van de zwangerschap kan de gynaecoloog een aantal ernstige afwijkingen op het spoor komen. Nochtans sluit een correct en volledig uitgevoerd echografisch onderzoek niet alle afwijkingen bij je baby uit. Als belangrijke onderdelen van het onderzoek om een of andere reden niet kunnen worden uitgevoerd, kan de gynaecoloog je voor een aanvullende controle uitnodigen.

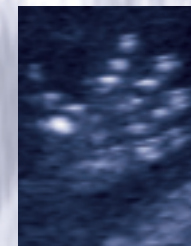
Later in de zwangerschap, tussen 30 en 34 weken, controleert de gynaecoloog met een echografie de groei en de ligging van de foetus. Ook de ligging van de placenta en de hoeveelheid vruchtwater wordt dan nagekeken.

■ Bijkomende echografische onderzoeken?

Tijdens de zwangerschap rijzen er soms problemen. Je kan bijvoorbeeld bloed verliezen of de baarmoeder kan onvoldoende in hoogte toenemen. De gynaecoloog kan dan een echografisch onderzoek uitvoeren om een beter inzicht te verkrijgen. Dit onderzoek is niet zo uitgebreid.

■ Het doorgedreven echografisch onderzoek

Sommige ziekten van jezelf of van naaste familieleden of het gebruik van bepaalde medicijnen vormen een extra bedreiging voor de foetus. In zo'n geval kan je best een zeer zorgvuldig en doorgedreven echografisch onderzoek laten uitvoeren. Het is daarom erg belangrijk om je gynaecoloog juist te informeren over je medische voorgeschiedenis. De gynaecoloog kan je eventueel doorverwijzen naar een gespecialiseerd centrum voor echografische diagnostiek.

■ Doppler onderzoek

Zwangerschappen met een hoog risico worden intensiever opgevolgd. De echografische opvolging zal dan ook verscherpen. Naast het klassieke onderzoek waarbij de foetus nagekeken wordt, kan de gynaecoloog met een Doppler onderzoek de bloeddoorstroming van de navelstreng, van de foetale hersenen en van de bloedvaten van de baarmoeder opmeten. De informatie van deze onderzoeken is van belang voor de manier waarop je zwangerschap begeleid zal worden en de manier waarop jouw baby geboren zal worden.